



Eesti Noorsootöötajate Kogu

Pr Mailis Reps
Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18 50088 Tartu

Ühendameti loomisega seonduvad küsimused

18.12.2019

Lugupeetud minister Mailis Reps

Täname Haridus- ja teadusministeeriumi 13.12.2019 vastuse eest meie ja teiste noortevaldkonna organisatsioonide ühispöördumisele. Kuna vastus jätab õhku mitmeid küsimusi, tekitab juurde uusi ning reformi alustest on peale meie esialgset pöördumist ilmunud rohkem informatsiooni kui toonane pressiteade, pöördume Teie poole uuesti.

Tutvusime Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehel valitsemisalas kavandatava ühendameti loomise analüüsiga, mis tekitab meis muret noorsootöö jätkusuutlikkuse pärast Eestis ning seni saavutatu kadumise pärast. Analüüs ise toob esile, et dubleerimist haldusalas pole ning loogilisem konsolideerimise loogika oleks poliitikavaldkondade põhine, mitte poliitikavaldkondade kokkuliitmise põhine. Murelikuks teeb ka see, et HTM pole muutuste loogikas järjepidev ning näib teatud valdkondi eelistavat: teaduses säilitatakse *status quo*, hariduses luuakse suurem hariduse rakendusüksus, keele valdkonnas luuakse uus amet ning noortevaldkonnas kaotatakse rakendusüksus sootuks. Selle nädala uudistest saime teada, et ka keele valdkonnas ilmselt säilib *status quo* ning **ainsaks valdkonnaks, mille toimivat süsteemi lõhutakse, on noortevaldkond. Eesti noorsootöötajate esindajatena ei saa me sellise sammuga nõustuda.**

Eesti noortevaldkond on viimase 20 aastaga teinud läbi kiire arengu ja jõudnud Euroopas silmapaistvale kohale. Näiteks tunnustati 16. oktoobril 2019 Eestit auhinnaga “Future Policy Award 2019” ning kantsler Mart Laidmets on öelnud: “See on tunnustus Eesti riigile selle ees, et meie noortepoliitika on olnud teadmispõhine, kaasav, süsteemne ja tulemuslik - noorte elu on Eestis paremaks muutunud. Eesti noortepoliitika on teistele riikidele eeskujuks ja inspiratsiooniks - seda nii tänase kehtiva kui tulevase noortevaldkonna arengukava näol.”

Tõepoolest, alles selle aasta detsembris tähistasime Eesti Noorsootöö Keskuse 20. sünnipäeva, vaadates tagasi noortevaldkonnas tehtule ja saavutatule. Eesti seadusandlus, valdkondlik arengukava, erinevad struktuuriüksused ja nendevaheline koostöö on võimaldanud silmapaistva ja järjepideva arengu ning valdkonna toimimise, mistõttu käiakse Eesti noorsootööga tutvumas ka väljpoolt Eestit. Eesti noorsootöö kvaliteet ning maine on koordineeritud ja põhjalikult läbimõeldud aastatepikkuse töö ning pühendumise tulemus.





Eesti Noorsootöötajate Kogu

Näeme, et seni saavutatut on oluline hoida ja edasi arendada. Soovime saada vastused järgmistele küsimustele:

1. Miks ei säili senine noortevaldkonna rakendusmudel (*status quo* analoogselt mõne teise valdkonnaga) või miks ei looda noorteametit, mis on ideena ka analüüsis välja toodud? Valdkonna esindusorganisatsioonina soovime need alternatiivid esimesena tagasi lauale tõsta ja nende üle koos arutleda, kas eraldi kohtumistel ja/või avaliku debati käigus.
2. Kui vaadata järgmist võimalikku varianti, siis millisel moel on uue asutuse loomisel ühendametis kavandatud noortepoliitikat ja noorsootööd koordineeriva autonoomse rakendusüksuse toimimine, mis oleks ametiasutusse ja juhtimisse haridusega (formaalhariduse teemadega) võrdselt kaasatud? Tugeva valdkondliku rakendusüksuse olemasolu tagaks üleriigiliselt ühtlase noorsootöö kvaliteedi, sh koordineeritud toe noorsootöö elluviijatele eri tasanditel alustades omavalitsustest ja lõpetades kolmanda sektoriga, kuid ka valdkonna tervikliku arendamise ja juhitud koostöö teiste valdkondadega, mis siiani on hästi toimunud.
3. Mida ühendameti loomine tähendab noortevaldkonna rahastamise mõttes? Kas see toob kaasa rahastuse suurenemise noortevaldkonnale?
4. Kuidas ja millal kaasatakse meid ning teisi valdkonna katusorganisatsioone ühendameti loomise arutellu?

Eesti Noorsootöötajate Kogu koondab noorsootöötajaid, noortekeskuste ja noorteorganisatsioonide juhte, kohalike omavalitsuste noorsootöö spetsialiste, koolide huvijuhte, teadlaseid ja õppejõude, kelle seas on mitmeid mõjukaid valdkonna arvamuslimidreid ning kellel kõigil on väärt ettepanekuid seoses ühendameti võimaliku moodustamisega. Soovime kohtuda 2020. aasta algul ning olla edaspidi ministeeriumi strateegilise partnerina kaasatud järgmistesse ühendameti moodustamisega seotud diskussioonidesse. Eesti Noorsootöötajate Kogu tunneb jätkuvalt ka muret noorsootöötajate märkamise, tunnustamise ning väärilise töötasu teemade osas. Ühtlasi soovime rõhutada, et tuginema oma töös sellistele üldnimilikele väärtustele nagu avatus, kaasatus, võrdväärne partnerlus, võrdne kohtlemine, dialoogilisus ning nende väärtuste valguses soovime noorsootöö arendamist koostöös ministeeriumi jt partneritega ka jätkata.

Lugupidamisega,

Dr. Ilona-Evelyn Rannala, juhatuse esimees
Heili Griffith, tegevjuht
Eesti Noorsootöötajate Kogu

